

BÉKÉS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
GYULAI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: BE-04/NEO/679-9/2020 Tárgy: A védőnői várandósgondozás szempontjai járványügyi veszélyhelyzetben
Ügyintéző: Nagyné dr. Puskel Judit Hiv. sz.:
Mária
Telefon: (66) 463-017 Melléklet:

**Valamennyi Védőnői Szolgálat,
Valamennyi területi védőnői ellátást működtető Szolgáltató (Munkáltató),
Valamennyi Háziorvos és Házi gyermekorvos részére**

Székhelyén
E-mailen továbbítva

Tisztelt Címzettek!

Hivatkozva a Nemzeti Népegészségügyi Központ 19319-1/2020/EÜIG iktatószámú megkeresésére, tájékoztatom, hogy a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) a járványügyi helyzet alakulásának megfelelően folyamatosan aktualizálja az új koronavírus (COVID-19) fertőzéssel kapcsolatos eljárásrendeket, és figyelemmel kíséri az egészségügyi ellátás tapasztalatait.

A várandós anyák gondozása a járványügyi helyzetben is kiemelten fontos!

Az ellátásuk az alábbi eljárásrendek, irányelvek figyelembevételével kell, hogy történjen:

- „Eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírusral kapcsolatban” (Az aktuális eljárásrend a NNK honlapján a „Koronavírus tájékoztatók” menüpontban található. Elérhetősége: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus>);
- A területi védőnői ellátáshoz készített „Védőnők egészségének védelme érdekében szükséges intézkedések” tárgyú, NNK által kiadott körlevél (ikt.sz.: 14776-3/2020/EÜIG);
- A háziorvosi ellátás tekintetében a „Háziorvosok egészségének védelme érdekében szükséges intézkedések” tárgyú NNK által kiadott körlevél (ikt.sz.: 15145-1/2020/OTF);

A várandósság egy természetes állapot és folyamat, azonban a várandós anya egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének és egészségesen történő megszületésének elősegítése, egy esetleges veszélyeztetettség, vagy szövődmény megelőzése, illetve annak időben történő felismerése érdekében fontos, hogy a várandós nő várandós-gondozásban részesüljön.

A várandós állapot pszichológiai szempontból normatív krízishelyzetként értelmezhető, ezért a jelenlegi járványügyi helyzetben kiemelt figyelmet kell fordítani a várandós anyák és családok támogatásra.

A magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény 3. § (1)-(2) bekezdése alapján, a Magyarország területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár térítésmentes várandós-gondozásra jogosult. A várandós-gondozás keretében elvégzik a magzat egészséges fejlődését ellenőrző és a gyermeket váró nő egészségvédelmét biztosító szűrővizsgálatokat.

A várandós-gondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) meghatározza a területi védőnő, a házi orvos, a szülész-nőgyógyász szakorvos, illetve a várandós választása esetén a szülésznő feladatát a várandós-gondozással kapcsolatosan.

A járványügyi veszélyhelyzetre való tekintettel, a személyes találkozások számának minimalizálására kell törekedni, de ez nem jelentheti az ellátás megtagadását.

A várandós-gondozás kiemelt szempontjai a területi védőnő ellátásban

Az ellátás alapelvei a várandósok védelme és a védőnő egészségének megőrzése érdekében:

- A szakma szabályainak figyelembevételével az ellátás során előtérbe kerül a távkonzultáció lehetősége.
Ehhez biztosítani kell a távkonzultáció módját (pl. telefon, e-mail, skype), és azt az időtartamot, amikor ily módon a védőnő elérhető.
Az ellátás módjáról, elérhetőségéről szóló tájékoztatás az egészségügyi szolgáltató honlapjára, az ellátó hely épületének bejáratára és az ellátó helyiség ajtájára kerüljön kifüggesztésre;
- A gondozás menetéről – lehetőség szerint – telefonon szükséges egyeztetni a gondozottal.
El kell mondani, hogy légúti fertőzés, láz esetén semmi esetre se jöjjön a várandós tanácsadásra. (Amennyiben ilyen tünetek jelentkeznek, a házi orvosával kell konzultálnia az egészségi állapotával kapcsolatban, és a várandós tanácsadást távkonzultációban vegye igénybe.);
- A személyes találkozást igénylő ellátás előre egyeztetett időpontban történjen;
- Az időpontkérő várandós anyát tájékoztatni kell az alábbiakról:
  - lehetőség szerint egyedül jöjjön a tanácsadásra,
  - kiemelten fontos, hogy pontosan érkezzen,
  - a váró helyiségben egyszerre, egy időben csak egy fő gondozott, illetve szükség esetén egy fő hozzátartozója tartózkodjon;
- A személyes találkozáson alapuló egészségügyi ellátás során
  - az egészségügyi dolgozó szájmascskot, gumikesztyűt viseljen,
  - a 2 méter távolság tartására kell törekedni, kivéve azokat a helyzeteket, amikor egy-egy vizsgálat (pl. vérnyomásmérés, testsúlymérés, egészségügyi dokumentum átadása) ettől közelebbi személyes távolságot igényel,
  - a 2 méteren belüli távolságot igénylő vizsgálatok, ellátások időtartama (lehetőség szerint) ne haladja meg a 15 percet;
- Az egészségügyi dokumentációban kerüljön rögzítésre az ellátás módja, körülményei (pl. távkonzultáció telefonon, személyes találkozás a tanácsadóban), illetve a kapcsolattartás módjára vonatkozó megállapodások, tájékoztatások;
- Két gondozott ellátása közötti időben a szellőztetésre, a használt eszközök, felületek fertőtlenítésre időt kell hagyni.

A lakóhely szerint illetékes **területi védőnő** – a Rendelet 5. §-a alapján – kiállítja és **kiadja a várandós könyvet**. Fontos, hogy ez előzetesen egyeztetve, jól előkészítve, és a szükséges óvintézkedések betartásával történjen úgy, hogy a személyes találkozás ideje minél rövidebb ideig tartson.

A védőnő **tájékoztatást nyújt** a várandós részére a várandós-gondozás folyamatáról, a kötelező vizsgálatokról, és a várandóssága okán őt megillető szociális kedvezményekről.

Tájékoztatassa a várandóst arról is, hogy vegye fel a kapcsolatot a házi orvosával.

A várandós-gondozási könyv részét képező **beutaló kitöltésével** a házi orvos fogja a várandóst az ott meghatározott vizsgálatokra utalni, illetve az elrendelt vizsgálatokat a várandós-gondozási könyvben rögzíteni. A járványügyi veszélyhelyzetre való tekintettel, a személyes kapcsolatok minimalizálása érdekében, a várandós anyák telefonon egyeztessenek a választott vagy területileg

illetékes háziorvossal a beutaló aláírásával kapcsolatban. Amennyiben a kapcsolatfelvétel sikertelen, kérjen segítséget a területileg illetékes járási hivatal népegészségügyi osztályától.

A járványügyi veszélyhelyzetben a területi védőnőkre fokozott felelősség hárul a **várandós anyák tájékoztatásában, az egészségi állapotuk követésében** és pszichés támogatásukban.

Az új koronavírus terjedésének megfékezése és a betegség, valamint a szorongás megelőzése, csökkentése érdekében szükséges, hogy a területi védőnő folyamatosan kísérje figyelemmel a COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, melyek elérhetők az alábbi honlapokon:

- <https://koronavirus.gov.hu/letoltheto-tajekoztatok>
- https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus_honlapon.

A védőnő valamennyi gondozott várandós anyát tájékoztasson a COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról az alábbi témakörökben:

➤ **A COVID-19 fertőzés legfontosabb jellemzői**

Az NNK honlapján a „Koronavírus tájékoztatók” menüpontban található eljárásrend 1. sz. melléklete tartalmazza ezen tudnivalókat, melyet mellékelten is megküldünk (1. sz. melléklet).

Az anyag letölthető az alábbi linken: https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/56711_sz_mell%C3%A9klet_ismertet%C5%91_2020_03_30.pdf

➤ **Óvintézkedések várandósok, kismamák részére**

E témakörben csatoltan küldjük (2. sz. melléklet) az „Óvintézkedések várandósok, kismamák részére saját egészségük és a csecsemő egészsége érdekében” című összefoglalót, mely letölthető az alábbi linken: https://koronavirus.gov.hu/sites/default/files/sites/default/files/imce/tajekoztato_kismamaknak_0.pdf

➤ **Tudnivalók és teendők, ha a fertőzés gyanúja felmerül (tünetekkel rendelkezik)**

- A várandósság időszakában, amennyiben láz és enyhe felső légúti tünetek jelentkeznek, fel kell venni a kapcsolatot a kezelőorvossal (lehetőség szerint távkonzultáció útján), aki dönt a további ellátás szükségességéről, valamint a teszt esetleges elvégzéséről is.
- A tünetmentes, vagy enyhe tünetekkel rendelkező COVID-19 fertőzés gyanús vagy pozitív várandós – a kezelőorvos javaslatára, az illetékes járási hivatal népegészségügyi osztály határozata alapján – otthonában tartózkodhat.

Fontos, hogy ilyen esetben a várandós anya értesítse a területi védőnőt.

A területi védőnő távkonzultáció útján fokozottan figyelemmel kíséri a COVID-19 fertőzés gyanús vagy pozitív várandós anya egészségi állapotának alakulását.

(A várandóssal egyeztetett gyakoriság szerint a védőnő érdeklődjön a várandós állapota felől. Ajánlott ezt naponta vagy kétnaponta megtenni.)

- Amennyiben a várandós COVID-19 gyanús, illetve igazoltan fertőzött, mindenképp úgy készüljön, hogy a szülés beindulásakor az állapotának megfelelő, kijelölt járványügyi feladatokat ellátó kórház szülészeti osztályára kell szállítani.
A várandós nőnek tájékoztatnia kell a mentőszolgálatot, hogy ő COVID-19 gyanús, illetve igazoltan fertőzött, és a mentő ez alapján fogja a megfelelő ellátást nyújtó intézetbe szállítani (3.sz. melléklet).
- A COVID-19 gyanús, illetve igazoltan fertőzött szülő nők, valamint az újszülöttjük ellátására és izolálására (a szülés során és a postnatalis szakban, ideértve a PIC ellátást is) jogosult

egészségügyi intézmények listája az NNK honlapján, a „Koronavírus tájékoztatók” menüpontban található.

Elérhetősége: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/koronavirus-tajekoztato/602-covid19-gyanus-es-fertozott-szulo-nok-ellatasara-kijelolt-intezmenyek-listaja>);

Kérem, hogy a megyében történt szülészeti ellátás változása miatt, a zavartalan anyakönyveztetés támogatása érdekében a mellékelt **tájékoztatót minden várandósna adják át a gondozást végző védőnők**, hogy a szülők a szükséges dokumentumokat teljeskörűen vigyék magukkal a Békés Megyei Központi Kórház Réthy Pál Tagkórházának Szülészeti Osztályára.

Gyula, 2020. április 17.

Tisztelettel:

Dr. Gulyás Imre
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából:

Nagyné Dr. Puskel Judit Mária
járási tisztifőorvos